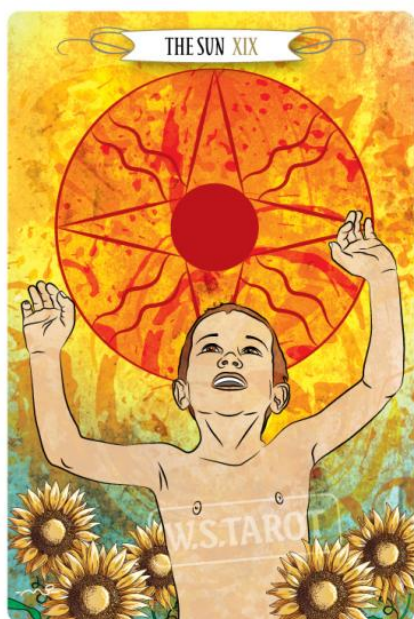

**"ישנם יומיים בשנה, אשר בהם
אי אפשר לעשות כלום.
אחד מהם נקרא אתמול
והשני נקרא מחר.**

**היום, הוא היום הנכון לאהוב,
להאמין, לעשות, ובעיקר לחיות".**

דלאי למה (ים של חוכמה)

גיליון מס' 2515 כ"ו אייר תשע"ח * 11 במאי 2018

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: שושנה שרקי sachlav@kfar-hanassi.org.il

היו זמנים / רחל גינת

במסגרת שנת השבעים לכפר הנשיא, יגיש הארכיון פנינים מההיסטוריה המקומית. והפעם - החלטות אסיפה שפורסמו בתום דיונים ארוכים ונרגשים, ומזכירים לנו משהו מניחוח הזמנים ההם.

חדרה, ינואר 1947

קליטת חברים חדשים: הגרעין סגור ויישאר כך, עד "לזמן שנחשוב שיש לנו הכוח להקליט חברים חדשים". (כך במקור)

מרץ 1947

ניהול האסיפות: יתנהלו מהיום רק בשפה העברית

מאי 1948

בעיות העברית בחברה (דיון ללא החלטות)

פברואר 1951

עברית: יש לדבר רק עברית בחדר אוכל! - אושר. ההצעה להחזיר חבר סורר (שלא יעמוד בהחלטה) למועמדות - נדחתה

אוקטובר 1958

בניית שכונת מגורים לחברים: אושרה התקנת 4 פריטים לכל חדר בשיכון החדש: א. צביעת ארונות בחדר. ב. צביעת ארונות בחוץ. ג. דוד מים חמים לכל דירה. ד. וילון פלסטיק לשירותים.

אוקטובר 1958

שמירת לילה בבתי הילדים: על השומר התורן להגיע לפני 22:00. לבדוק לפרקים את שלום הילדים, אם עוד לא הולך לישון אז.

נובמבר 1958

אושר מחדש, שעל החבר להיות שם (לפרקים) החל משעה 22:00, ולא יאוחר משעה 23:00 (בליל סרט - בשעה 23:30).

מפנה / תמר וולפין

את תכנית "מפנה" לטיפול בתינוקות אוטיסטיים, אולי אין צורך להציג בכפר הנשיא. בבניין הבזלת בין שתי הקומות בפסגת ראש פינה מתקיים מזה 30 שנה מוסד מופלא המטפל בתינוקות ופעוטים שאובחנו כאוטיסטים, יחד עם בני משפחותיהם ועושה ניסים של ממש. לפחות שלושה אנשים מאצלנו עבדו שם לאורך השנים: פרנקי גליק שממשיכה להתנדב שם עד עצם היום הזה, קרול בילגורי וג'ורא שיינגזיכט.

בשבוע שעבר השתתפתי במפגש החודשי "טד" שמתקיים בבית היקב בראש פינה. כל מפגש כזה נפתח בהרצאה קצרה ("קצרצאה") על ידי מישהו מתושבי ראש פינה. במפגש הפעם הציגה הד"ר חנה אלונים, המייסדת והמנהלת של "מפנה" את המקום החשוב הזה, שוחחה מעט על האוטיזם ועל שכיחותו ההולכת וגדלה בעולם ובארץ, על דרך הטיפול שלהם, ועל התפתחותו של המקום.

בהמשך ראינו סרט המתעד טיפול שניתן לתינוקות לפני 15 שנה. הסרט הראה תחנות בתהליך המדעים של שינוי בתפקודה של תינוקת בת חצי שנה. מי שטיפלה בה הייתה פרנקי גליק, שאצלנו הייתה מוכרת כמטפלת המיתולוגית בתינוקות בדור שאחרי מיכל המאירי ובטי עדר. היה זה משהו אופטימי להתחיל בו את השבת.

כישרונות בכפר הנשיא

ושוב היה "לב הקיבוץ" משכן לתערוכה מיצירתה של אמנית בקיבוצנו. והפעם הייתה זאת רונה אנגלסברג שהציגה ציורים ועבודות קרמיקה.

בתכנית האמנותית שליוותה את פתיחת התערוכה נגנו רונה (בפסנתר) ומיכל גלוק (בחליל).

רשימת הכישרונות של כפר הנשיא ארוכה והיא משמשת מקור לגאווה.

עיגול לטובה

אפרופו "מפנה" – דרך נהדרת לתרום למטרות ראויות היא "עיגול לטובה". עיגול זה מהו? כשהיינו בכתה ד' למדנו לעגל מספרים, למשל אם מעגלים 57 לעשרת הקרובה רשמים 60, ואם מעגלים 53 לעשרת הקרובה רשמים 50.

בעיגול לטובה מעגלים סכומי כסף לשקל הקרוב, למשל 14.83 ₪ מעגלים ל-15 ₪. התוספת הזאת נתרמת למטרה לפי בחירתנו.

מה עושים? נכנסים לאתר "עיגול לטובה" באינטרנט, בוחרים את העמותה שאליה רוצים לתרום, מוסרים את פרטי כרטיס האשראי.

בסוף החודש, כשחברת כרטיסי האשראי מחשבת את סך ההתחייבויות שלך, ובשורה האחרונה מופיע סכום של שקלים בודדים, שהם התרומה החדשית שלך למטרה שבחרת.

אני מעגלת לטובת "בית יחד בגליל" בקיבוץ מחניים, ואפשר לעגל לטובת "מפנה" או לטובת בית הספר "שחפים" אף הוא באזורנו ואף הוא עושה עבודת קודש עם בעלי צרכים מיוחדים.

תמר

צומת נחל צפית

נחל צפית ותשע הנערות ועוד נער שטבעו בו בשיטפון הפכו לסוג של קו פרשת מים בחברה הישראלית. כל כך הרבה עניינים וערכים מצטלבים בצומת האומלל של המקרה הזה. אך מעל לכולם מרחפת כמו חרב דמוקלס שאלת לקיחת האחריות.

האם המקרה הזה הוא תאונה, מקרה שקרה בשוגג. או שלפנינו מופע של שרשרת החלטות, שנלקחו על ידי האחראים, שבאו תוך התעלמות חסרת אחריות מהנתונים שקיימים בשטח.

ומיד אחר כך עולה השאלה הקשה מכל. עכשיו לאחר שהאסון הזה התרחש מיהו זה שצריך לבוא ולקחת אחריות על המחדל הנורא הזה. האם יש לאסון הזה כתובת שאליה צריך לבוא בטענות, או שמא נשאיר הכל בידי שמים.

במשך שנים לימדתי במכינה, בתחילה במעין ברוך ואחר כך בשתי הקבוצות שנוספו, כפר הנשיא וברעם, שיעור על לקיחת אחריות. הלימוד מתחיל במאמר של ס. יזהר שנקרא 'על האחריות'. מאמר שנכתב לאחר מלחמת יום כיפור כאשר עלתה השאלה מי אחראי למחדל. באמצעות המאמר הזה עונה ס. יזהר על השאלה איך נראה אדם שלקח אחריות.

אני מלמד את המאמר הזה משום שלעניות דעתי הלא קובעת, המאמר מבהיר היטב מהי אחריות. לא רק במובנה האקדמי פלצני אלא בעיקר במובנה הפרקטי הבא לידי ביטוי בחיים עצמם.

ס. יזהר 'על האחריות'

"מושג זה (אחריות) הוא אחד מאותם מושגים שבלעדיהם החיים ריקים ושאינם החיים קשים. ואדם נקרא לבחור לו בין השניים אם בריק או בכאב. ליטול אחריות זה ליטול כאב ואילו לוותר ולחיות ללא אחריות זה לחיות בריק.

...אבל במקום אחד בתנ"ך, בספר בראשית, מוגדרת בו האחריות היטב ולכל דקדוקיה: בסיפור יוסף. לאחר שהתגלגל יוסף למצרים ועלה לגדולה, שולח יעקב את בניו למצרים לשבור שבר, אבל יוסף תובע מהם להביא בפעם הבאה את האח הצעיר, את בנימין. דבר שיעקב לא יסכים לו לעולם.

שני בנים היו לו מאשתו האהובה מרחל. יוסף, ש"טרוף טורף", ובנימין, בן הזקונים שאותו לא ייתן. אבל האיש המצרי אמר שבלי בנימין לא יקבלו כלום ועליהם לבחור בין בנימין ובין רעב.

לבסוף קם יהודה ואומר לו כך: "אנוכי אערבנו, מידי תבקשנו, אם לא הביאותיו אליך והצגתיו לפניך, וחטאתי לפניך כל הימים".

ביטוי זה, "אנוכי אערבנו" עומד על השאלה מי האחראי ומה עושה אדם כדי שיהיה לאחראי: ובכן, האחראי הוא הערב לדבר; לא בעקיפין ולא באיזה אופן משני, אלא ממש "אנוכי אערבנו". למושג "אחריות" אין שום מובן אם אינו מהודק היטב למילה "אני".

אין אחריות בלי "אני". אחריות מתחילה ב"אני". וכשהיא מתחילה כך, שוב איננה סתמית. מרגע שאמרת אחריות, גם העולם איננו אדיש עוד. האחריות איננה אפוא נתון טבעי, אלא היא הכרעתו של אדם, היא נובעת מנכונותו לשאת באחריות. כשנמצא אדם לשאת באחריות, יש אחריות... (על האחריות/ ס. יזהר מתוך "קריאה לחינוך" 1984)

ס. יזהר מוסיף שלאחר מכן בא השלב של "מידי תבקשנו". שפירושו שאני אחראי לא רק עד ההצלחה אלא גם עד לכישלון. אם לקחתי אחריות ונכשלתי מידי תבקשנו ולא מידו של אף אחד אחר.

ושלישית בא "וחטאתי לפניך כל הימים". כלומר לקחתי אחריות, אני מוכן לשאת בהשלכות שתהיינה לתקלה לכישלון שאירעו בתחום אחריותי. זוהי הכרה בעובדה שאם חטאתי אהיה מוכן לשאת בכל סנקציה אפשרית שתבוא. כי מי שלוקח אחריות כמו יהודה לקח אחריות. ומי שלא לא.

אני יודע שהדברים הם קשים ושיובל כאהן ראש מכינת בני ציון נמצא במקום נורא, הן מבחינה אישית והן מבחינה ציבורית. אבל הוא יכול היה לקנות את עולמו לו היה לוקח את האחריות הברורה שהייתה מונחת לפתחו ומשתמש בה. אז הוא היה הופך למה שהיה צריך להיות. כזה שנאה דורש מחניכיו וגם נאה מקיים. אבל יובל כאהן בחר לקחת קודם עורך דין. ובכך בבת אחת הוא וויתר על האחריות והפך להיות נאשם.

דודו פלמה

פרידה מחברי המכינה שהתנדבו

אצלנו בגינה הקהילתית

/תמר וולפין

עוד מחזור של המכינה הקדם צבאית מתקרב לסיומו. בעוד חמישה שבועות תתקיים מסיבת הסיום, חיבוקים ונשיקות, הבטחה לבוא לבקר, ואיחולים להצלחה בהמשך.

השבוע סיימו המכיניסטים את פרק ההתנדבות שלהם במקומות בתוך הקיבוץ ומחוצה לו. אין ספק שפרק ההתנדבות שבו, יום בשבוע יוצאים הצעירים האלה לעזור במקומות שונים הזקוקים לסיוע, לטיפול וליוחס אנושי, הוא פרק חשוב גם לנעזרים אבל גם למתנדבים עצמם.

ארבעה חבר'ה התנדבו אצלנו בגינה הקהילתית, ואליהם הצטרפו מפעם לפעם עוד חבר'ה שהיו פנויים ובאו לעזור. הביקור השבועי שלהם אצלנו כשהם מבצעים עבודות פיזיות קשות של חפירה, ניסור, סינון קומפוסט ועוד ועוד עבודות שהן כבדות לנו, החברות הוותיקות, היה מלווה באווירה צעירה ושמחה, בנכונות לעשות כל מה שג'נט הטילה עליהם (והיא בהחלט הטילה עליהם משימות!). והייתה להם גם הערוגה שלהם שבה הם שתלו, וממנה הם קטפו ירקות למאכל מן החלקה ישר לסלט!

במסיבת הפרידה מהחבר'ה, סביב כיבוד של פיצות (שאפינו על תנור הבוץ שלנו), שתיה קלה ועוגיות, סיכמנו את התקופה הזאת. החניכים הביעו סיפוק מהקשר שנוצר בינם לבינינו, מהידע שהם רכשו בעבודת אדמה ובהכרת הצמחים, יחד עם הזדמנות לשפשף את האנגלית שבפיהם... ואנחנו הודינו בפה מלא שאלמלא השותפות שלהם, לא היינו מצליחים לעשות את מה שאנחנו עושים.

נפרדנו בבקשה שימליצו בפני מחזור י' המגיע אלינו בסוף הקיץ שיגיעו להתנדב בגינה...

תמר

החיים נמשכים / יוסי ברוך

לכל שותפינו, מכרינו וידידינו, ברצוני לפתוח בתנחומים לעשר המשפחות, שילדיהם קיפחו את חייהם באסון הנורא שתרחש בנחל צפית, בכל ליבי אני אתם ועם כאבם הנורא, שלמרבה הצער אין לו מרפא. כמו רבים אחרים, גם אני מתקשה להתמודד עם המועקה העמוקה שלא מרפה והתסכול הרב, על שרשרת האירועים שהובילו אל מותם של חניכים ותלמידים בעלי שאר רוח, שכל חלומם היה להצטרף למשפחת חניכי המכינות הקד"צ. כולי תקווה שהמשפחות האבלות ימצאו דרך להתמודד עם האובדן הנורא ושלא נדע בעולם המכינות ובכלל עוד אסון שכזה.

חשוב לי שתדעו, שאנחנו מתייחסים לשליחותנו החינוכית לאורך השנים בחרדת קודש, בכבוד והערכה רבה, כלפי הילדים - חניכינו, והמשפחות, על שהפקידו בידנו את היקר להם מכל ומצאו אותנו ראויים לממש את כובד האחריות שקיבלנו על עצמנו. ולכן דווקא בשעות הקשות הללו, בחרתי לשתף אתכם, על המקום של המכינה שלנו מול הדברים, מתוך כבוד אליכם ורצון לאחות את האמון, שלבטח נסדק אצל רבים מכם ובצדק, לנוכח האסון שניחת עלינו.

א) אנחנו מרכזים את המאמץ בעת הזו בפעולות, שעיקרן הוא ייצוב הרוח של החניכים והצוות החינוכי, בכדי לחזק אותם ולסייע בידיהם להתמודד עם המצב, כמו גם לחזור לחיים ולשגרה כמה שיותר נכונה. לצד זאת, אנו עושים את שביכולתנו לתמוך במשפחות הכואבות - בהשתתפות בהלוויות ובביקורי ניחומים בימי השבעה.

ב) תכננו לקיים בשבת האחרונה מפגש של חניכי המחזור הבא בשתי קבוצות המכינה, בכפר הנשיא ומעין ברוך, אך עקב המצב דחינו אותם לשבת הבאה, משום שחלקם הכירו את הנספים ובמטרה לאפשר להם לעבד את האבל עם הקרובים אליהם.

ג) בכוונתנו לקיים מפגש מיוחד להורי המחזור הבא, בנוסף למפגש המתוכנן להתקיים ממש לפני תחילת התכנית, במטרה לשתף אתכם ההורים בפרטי ההיערכות שלנו, לאפשר לכם להציף, לשאול, לברר ולענות על כל שאלה שתמצאו להעלות. מועד המפגש ומיקומו נבחן ולכשנסכם על מועד מתאים נוציא הזמנות.

ד) חשוב לי שתדעו, שהיערכות המכינה שלנו בשגרת הפעילות במהלך כל 20 שנות קיומנו, התבססה על כללים מאוד מוקפדים שלא היו מאפשרים תוצאה

שכזו. אין הכוונה חלילה כי אין לנו מה ללמוד ולשפר. לשם הדוגמא – כל השנים חייבנו את מנהלי הקבוצות להיות עם החניכים בפעילויות החוץ, קיימת חובת הימצאות חפ"ק אחראי ומלווה בשטח, התניית פעילויות החוץ בהיוועצות בגורמי שטח מוסמכים, החלת חובת אישור ממונה בטיחות לפני כל ביצוע פעילות חוץ ועוד.

ה) אתמול קיימנו פגישות בחינה מחודשת והיערכות, בפורום הניהולי של המכינה ובהנהלת העמותה, בכדי לבחון מחדש את התנהלותנו בשגרה בפעילויות החוץ שלנו, בכדי ללמוד כמה שיותר מהאסון שהתרחש ובמטרה לשפר את הדברים אצלנו.

ו) בקרוב נפרסם קובץ הנחיות בטיחות מעודכן, מתוך רצון להדק את הפיקוח ולצמצם למינימום האפשרי את הסכנה של שיבושים ותקלות בפעילויות השטח. אני מניח שלאחר האסון, משרד החינוך יתקין תקנות מחייבות למכינות הקד"צ, דבר שהוא נמנע לעשותו עד כה. הרעיון הוא לא להמתין ו"לסמוך על הסמוך", אלא להבטיח שכל פעילויות החוץ שלנו בהמשך, תתנהלנה בצורה בטוחה ומוסדרת, עד שיאכפו תקנות אחרות.

ז) ברצוני להודות לרבים מכם על תמיכתכם ועזרתכם, זהו דבר שממש איננו מובן מאליו המחמם את הלב ומסייע לנו בימים קשים אלו, לשרוד את כל גלי הביקורת המשתלחים, השוטפים את הרשתות החברתיות. צוות המכינה, הנהלת העמותה ואנוכי, עומדים לרשותכם בכל שאלה ועניין.

בהערכה רבה – יוסי ברוך, ראש מכינת גליל עליון

צייר: דודו

במלאות 30 יום לפטירת שבי מזרחי ז"ל

בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר,
נקיים טכס אזכרה ביום א',
כ"ח בסיון, תשע"ח, 13.5.18.
בשעה 17:00 נעלה לבית העלמין
לגילוי מצבה.

אחרי כן נתכנס במועדון הקיבוץ
לתפילת מנחה, ערבית
וסעודת מצווה.

~~~~~

מוקירי זכרו מוזמנים.

המשפחה

פצימות ב"לב הקיבוץ" / רחלי ומעין

יום אביב פורח כל הפרגים והחרציות פורחים במלוא הדרם. ולפתע עננים קודרים מכסים את העולם והשמים הופכים מרגע לרגע שחורים יותר ויותר. רעמים מרעימים ברקים מבריקים, ותוך כמה דקות גשם סוחף ניתך ארצה ושוטף הכל. ובתוך לב הקיבוץ מתאספות אמהות ותינוקותיהן מבקשים מחסה מהמבול. כולם מסתדרים על המזרונים. התינוקות משתעשעים ונהנים אחד עם השני. והאמהות משוחחות על אמהות. ובין כוס קפה לשיחה, זוהר מביאה בגדים מ"הארון" וכל אחת יוצאת לדרכה עם שקיות בגדים והלב מתרחב משמחה. כי זאת הייתה אחת התמונות שעלו בנו כאשר חלמנו על 'לב הקיבוץ'.

ואם כבר אני מזכירה את הארון, (כלומר, ארון הבגדים שהורים מביאים אלינו בגדים שאינם בשימוש יותר, אנחנו שמות את הבגדים בארון. והם לוקחים בגדים אחרים המוצאים חן בעיניהם) פגשתי ברג'י שסיפרה בדמעות בעיניים על הכמויות האדירות של בגדים וציוד שמצטברים אצלה בשקיות. ושהיא בעזרת הצוות הנאמן שלה ממיינים, שמים בארגזים ו"פתחון לב" מגיעים אוספים את מה שהצטבר ומחלקים לנזקקים. ולמה עלו דמעות בעיניה של רג'י? כי היא כל הזמן חושבת על תרבות הקניה שגורמת לאנשים לקנות עוד ועוד ועוד... וזורקים ושוב קונים. אז בשבוע הבא את הרצף הזה של קניה וזריקה, וביום שלישי בערב נפגש לערב נשים. כשכל אחת מביאה איתה בגדים שהיא כבר איננה צריכה, ובתמורה תוכל לאסוף מה שנראה ממה שאחרות הביאו. וכל זה חינם אין כסף. אז תרשמו ותשמרו ביומן שלכן את ה- 15.5 ותכנסו לארון הבגדים שלכן ותתחילו להכין שקיות של בגדים. ורג'י תחייך...

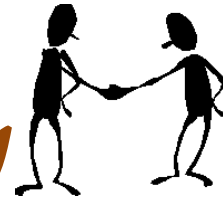
- בשבוע הבא במוצ"ש ה- 19.5 נחגוג את חג השבועות. נצא בתהלכה בניצוחה של עירית גודמן, ולאחר מכן נצפה בטקס שערכה דנה במנולקר והצוות הנאמן שאיתה. לאחר הטקס יתקיים הפיקניק המסורתי בבריכה שבו כל משפחה מביאה את הטנא שלה מלא בכל טוב. ולבסוף משחקים, יצירה ובית קפה חלומי, שיכיל עוגות שיצרו 60 חברות וחברים שיאפו ויטרחו בהמון אהבה. ולסיום הערב תיקון ליל שבועות שיתקיים במועדון בנושא "לקיחת אחריות" ויימשך עמוק אל תוך הלילה. וכפיצוי על ל"ג בעומר (שנדחה מהמועד שלו בגלל חמסין ולא התקיים השבוע בגלל הגשם) נבעיר מדורה אקולוגית ונצלה מרשמלו על האש באותו הלילה.
- פינה חדשה נפתחה בלב הקיבוץ. פינת תיאטרון שמכילה במה יפה ומסך והרבה תחפושות. ילדים מגיעים ועורכים הופעות. ופינת משק בית

למשחקים. אנחנו מבקשים בכל לשון של בקשה להשאיר את הציוד במקום. אפילו אם הוא מאוד מוצא חן בעיניכם. ועוד בקשה שההורים יעזרו לילדים לסדר בסוף הערב את האיזור שבו הם שיחקו. וגם פינת הלגו מבקשת מההורים והילדים לסדר אותה לאחר שמסיימים לשחק בה. ותודה גדולה למי שכבר עוזר לסדר ומחזיר את המקום לקדמותו בלי שיבקשו ממנו. ושהמקלטים ימשיכו להישאר סגורים.

ניפגש בלב הקיבוץ מעין ורחלי

נעים להכיר / מיכל אשחר

השאלות זהות בכל שבוע, השאיפה היא להגיע לכל חברי קהילת כפר הנשיא,

והשבוע – **אבי רוזנקרנץ**,
גם דורית השתתפה בשיחה.

איך הגעתי לקיבוץ

הכרתי את דורית, שהיא בת למייסדי הקיבוץ, אחרי שהתחתנו גרנו שנתיים בכפר סאלד, לשם הגעתי במסגרת השירות שלי בנח"ל. וכמו הרבה מאוד בנות משק שסחבו את הבעלים שלהן לכפר הנשיא, גם דורית סחבה אותי לכאן. זה היה לפני 28 שנים.

דורית: מה שגרם לי לרצות לעזוב את כפר סאלד ולחזור לקיבוץ היה היחס של חוסר כבוד למסורת היהודית שהיה שם. המפעל עבד ביום כיפור, אחד מימי ראש השנה היה יום עבודה. היה לי חשוב לגור במקום עם יחס למסורת היהודית.

מה אני עושה בחיים

כרגע אני מה שנקרא "בין עבודות" – ולמעשה מובטל, לאחר שפוטרתי על ידי הקיבוץ לאחר 20 שנה של עבודה במשתלה, בתהליך התייעלות לכאורה, שבסופו של דבר הביא לסגירת המשתלה. אני עובד בהתנדבות בחנות האורגנית של אורנה מימרן, אחות של דורית, בכרכום. אני נהנה מזה, יודע שאני עוזר לקיים את העסק, וזה הכיף הכי גדול.

אם אפשר בהזדמנות זו לעשות פרסומת - אפשר לעשות הזמנות מהחנות, יש משלוחים עד הבית, מדי שבוע.

קרובי משפחה בקיבוץ

- דורית אשתי ו-6 ילדינו, מתוכם 4 בוגרי צבא ולא גרים בקיבוץ, החמישית כרגע בשירות צבאי, והשישי – כרמל – מסיים יב' וצפוי להתגייס בנובמבר.
- אדי נמנוב, אבא של דורית.
- קרול שרק היא אמא של גיסתה של דורית (של ג'נט, אשתו של אח של דורית). אימצנו אותה כסבתא נוספת לאחר שהתאלמנה.

כמה מילים על הקיבוץ

כשהגענו זה היה בשבילנו הקיבוץ הליברלי, הפתוח, המכיל. בכל התהליך של השנים האחרונות, אנחנו נמצאים במה שדורית מגדירה "גלות פנימית" – פיזית אנחנו פה, אך נפשית לא. התחושה היא שלא אנחנו עזבנו את הקיבוץ, הקיבוץ עזב אותנו. לצערנו אנחנו יודעים שאנחנו לא היחידים במצב הזה, ויש עוד משפחות באותה סיטואציה פחות או יותר.

דורית: בשבילי השבר הגדול התחיל לאחר הפציעה של אבי. אבי נפצע קשה, פגיעת ראש קשה, כאשר הותקף בזמן ששמר בשער הקיבוץ. הוא הוכר כנפגע פעולת איבה, ויש לפגיעה השפעה משמעותית על תפקודו. התחושה היתה שנתרנו די לבד במערכה של השיקום, בתוך כל השינויים שהקיבוץ עבר באותה תקופה. ביטוח לאומי מכיר באחוזי הנכות של האדם, אך אין התייחסות למשפחה, שמשלמת את המחיר לאורך זמן. הרגשנו שאנחנו לבד במאבקים לשיקום ולהכרה, וגם שנים אחרי, אין הבנה לגבי הקשיים שאבי חווה, הוא והמשפחה, קשיים נפשיים, פיזיים ותעסוקתיים.

אבי: בשבילי השבר הגדול התחיל בתהליך של השיוך, שזה שבר את גב הגמל במה שאנחנו ראינו כאי צדק משווע – בעיקר סביב הרעיון והתהליך של קרן האיזון, שמבחינתנו הוא שבר חברתי, והמקום הוא כבר לא אותו מקום שהיה. כתוצאה מכך הפסקנו את כל הפעילות החברתית שלנו בקיבוץ – במהלך השנים היינו מאוד פעילים, ועכשיו אנחנו למעשה בעיקר גרים פה. יש הרגשה שהקיבוץ איבד את ההומניות, הערבות ההדדית, האיכפתיות שאיפיינו אותו כשונה מקיבוצים אחרים, הדגל שלו תמיד היה כמקום מיוחד שאכפת לו מאנשים. חוסר האונים נובע מכך שאתה מבין שאתה כבר לא יכול לשנות את זה, זה תפס כל חלקה וטובה. נאבקנו כל עוד האמנו שאפשר לשנות, ויש בשביל מה ובשביל מי לשנות.

גם הפרשות המשפטיות האחרונות, סיטואציות בהן ההנהלה מעדיפה לגרור חברים לבית המשפט (הדברים ידועים לציבור גם בלי להזכיר שמות), זהו עוד שבר בגב הגמל עבורי, וההשלכות העתידיות של ההתנהלות הזו עוד לפנינו.

משהו שאני רוצה לספר

שני דברים, אחד משעשע ואחד פחות.

בלילה שנפצתי, זה היה יום ההולדת של הבן שלי גליל, ומה שהחזיק אותי כל הזמן זה הידיעה שאני לא יכול למות ביום ההולדת שלו ולהרוס לו את כל החיים. ככה הצלחתי ללכת עם ראש מרוסק 800 מ' ולהגיע לבית של נועה ואפרים מעיין, להישען על הדלת שהייתה כנראה פתוחה, ולהתמוטט להם על הספה בשלוש לפנות בוקר. הקטע המשעשע הוא שאני הייתי בטוח שאני דופק על הדלת של ארווין, שהיה השכן שלהם, ולא הצלחתי להבין מה נועה עושה בפיז'מה בבית של ארווין בשלוש בבוקר, ומכל זה המחשבה שעברה בי היא שסיבכתי את החיים למישהו, שלא בטובתו. זו המחשבה שאני זוכר אותה בבהירות לגמרי – מה עשיתי, מה היא עושה פה...

הדבר השני – לפני שנתיים, בשיחת הנהלה שהיתה לגבי השינויים בענף המשתלה, הצגתי את התוכנית שלי לשיקום ולהצלת הענף, ומרכז המשק אמר שהתוכנית שלי אינה ברת ביצוע. כל חברי ההנהלה הנוכחים ללא יוצא מן הכלל קיבלו עמדה זו, ואני אמרתי שההחלטה שלהם תביא לסגירת הענף תוך שנה, מה שבסופו של דבר קרה.

היחיד שבא לדבר איתי לאחר הישיבה היה רג'אן, אחרים לא באו לדבר. אין לי שום אמון בהנהלה הקיימת, שבעיני הביאה את הקיבוץ לפי פחת מבחינה כלכלית, חברתית ואנושית, למצב שבו החבר הוא האחרון ב"שרשרת המזון". כשבאנו לכאן, זה היה תוך בחירה וראיה אידאולוגית, שכפר הנשיא זה סוג הקיבוץ ואופי הקיבוץ הנכון, האנשים, הגישה החברתית והאנושיות שרצינו. זה לא המצב כיום.

מיכל

משולחן העורכת / שושנה שרקי

תתארו לכם מילים ולחן: שלמה ארצי

תתארו לכם עולם יפה
פחות עצוב ממה שהוא ככה
ואנחנו שם הולכים עם שמש בכיסים
ומעל גגות, הכוכבים
והזמן עובר בלי פחד
ואני הולך לפגוש אותה בגן העדן ....

תתארו לכם באמצע יום יפה
שמיים מעליכם, האהבה איתכם
כן, ככה זה קרה, לפתע היא אמרה
אני עוד זוכר אותה, כמו בסערה
תתארו לכם אותי נופל לתוך זרועותיה ...

תתארו לכם את החיים, זדים אחורה וקדימה
מה שחסר שוב מיתמלא, מה שהיה פתאום ישנו
ואני מביט לתוך עיניה ונגנב בכוח פנימה
תתארו לכם אותנו מגשימים את כל החלומות

תתארו לכם באמצע יום יפה...

תתארו לכם עולם יפה, פחות עצוב ממה שהוא ככה
ואנחנו שם הולכים, עם שמש בכיסים
(תתארו לכם עולם יפה, עיר בתוך החושך)
עולם פשוט, תתארו לכם קצת אושר.

